

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Практикум зі створення тексту

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, 06 Журналістика
(шифр і назва)

спеціальності 054 Соціологія, 061 Журналістика
(шифр і назва)

освітні програми Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю,
Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

факультет соціологічний

2020 / 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою соціологічного факультету
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

«27» серпня 2020 року, протокол № 9

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Трифонов Р. А., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови філологічного факультету, доцент (за сумісництвом) кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій соціологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій соціологічного факультету ХНУ імені В.Н. Каразіна

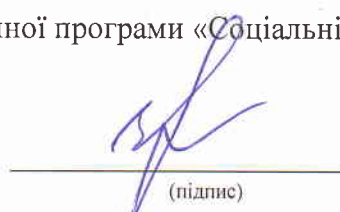
Протокол від «27» серпня 2020 року № 12

В.о. завідувача кафедри
прикладної соціології
та соціальних комунікацій

(підпис) Віль БАКІРОВ
(прізвище та ініціали)

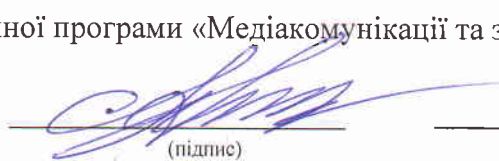
Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Соціальні комунікації, реклама та зв'язки з громадськістю»

Гарант освітньо-професійної програми «Соціальні комунікації, реклама та зв'язки з громадськістю»

(підпис) Ірина СОЛДАТЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю»

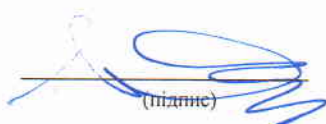
Гарант освітньо-професійної програми «Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю»

(підпис) Сергій С. АКСЬОНОВ
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією соціологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис) Юлія СОРОКА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програму навчальної дисципліни «**Практикум зі створення тексту**» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 054 Соціологія (освітня програма «Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю») та спеціальності 061 Журналістика (освітня програма «Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю»).

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Мета** викладання навчальної дисципліни — поглибити знання студентів щодо того, яку організацією має грамотний і впливовий текст, та поліпшити навички створення такого тексту відповідно до мети, жанру та стилю.

1.2. Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни є:

- сформувати поглиблені, практико-орієнтовані компетенції з написання текстів;
- засвоїти апарат основних категорій та методів стилістичного аналізу тексту: адресант, адресат, комунікативні умови, мета, жанр, стиль; лексичний, граматичний, стилістичний та інші рівні функціонування мовних засобів;
- набути навичок аналізу вже створених текстів різних часів та комунікативних призначень, ознайомитися з вершинними досягненнями української та світової публіцистики крізь призму конкретних жанрів, репрезентованих текстами знаних авторів.

1.3. Кількість кредитів – 7

1.4. Загальна кількість годин – 208

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й, 2-й	1-й, 2-й
Лекції	
не передбачено	не передбачено
Практичні, семінарські заняття	
64 год.	32 год.
Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	
144 год.	176 год.
Індивідуальні завдання (курсова робота)	
0 год.	0 год.

1.6. Заплановані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «**Практикум зі створення тексту**» студент повинен

знати:

- різновиди креативного письма;
- основні поняття та терміни стилістичного аналізу тексту;
- поняття стилістичної маркованості мовного знака;
- місце образних мовних засобів у текстах різних жанрів і стилів;
- місце термінології та спеціальної лексики і фразеології в текстах різних жанрів і стилів;
- базові поняття про композицію тексту;

вміти:

- аналізувати медіатексти різних жанрів;
- розуміти композиційну та зображально-виражальну структуру конкретного тексту;
- вичленовувати засоби впливу на аудиторію, активізації читачкої уваги;
- самостійно створювати тексти заданого жанру, формувати оригінальний продукт креативного письма.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, здобувачі повинні набути компетентності та демонструвати такі результати навчання:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі.

Фахові компетентності:

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери текстотворення у своїй професійній діяльності.

СК02. Здатність формувати публіцистичний контент.

СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

Програмні результати навчання:

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення медіапродукту.

ПР03. Оцінювати свій і чужий медіапродукт.

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.

ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

ПР12. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, іноземною мовою.

ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально-комунікативних наук.

ПР14. Генерувати журналістський контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

2. Тематичний план навчальної дисципліни (перший семестр)

Тема 1. Креативне письмо як вид діяльності людини (2 год)

Письмо в історії людства та культури. Роль письма як фіксатора інформації та засобу самовираження. Опозиція «усне / письмове мовлення». Опозиція «академічне / креативне письмо». Види й жанри креативного письма.

Тема 2. Дидактичний та мотиваційний тексти (4 год).

Історія дидактичних текстів. Зразки дидактичних текстів давніх суспільств. Сучасний мотиваційний текст.

Тема 3. Психологічний медіатекст (4 год).

Тема 4. Психологічний нонфікшн (4 год).

Тема 5. Сучасний медіатекст про художню літературу (4 год).

Жанри рецензії, книжкового огляду, книжкового блогу. Специфіка їх написання.

Тема 6. Колумністика і її різновиди (8 год).

Поняття авторської колонки в ЗМІ. Її різновиди

Тема 7. Піар-текст. Особливості текстового створення іміджу (6 год).

Розгляд зразків піар-текстів та спроба написання власного.

3. Методи контролю

Форми навчання з навчальної дисципліни «Практикум зі створення тексту»: семінари, присвячені аналізу текстів; поглиблена самостійна робота включає вивчення додаткової літератури та зразків текстів.

Контроль знань з навчальної дисципліни визначає відповідність рівня отриманих студентами знань, вмінь та навичок вимогам нормативних документів з вищої освіти. Навчальним планом та програмою навчальної дисципліни передбачені різні види завдань. За виконання різних видів завдань протягом семестру студенти набирають певну суму балів, яка дозволяє (або не дозволяє) скласти залік.

Поточний контроль – усні опитування на семінарських заняттях за контрольними та програмними питаннями поточної та попередніх тем; оцінювання ступеня активності студентів та якості їхніх виступів і коментарів у дискусіях на семінарських заняттях.

Підсумковим контролем з навчальної дисципліни є залік.

8. Схема нарахування балів

1 семестр

Творчі роботи, виконувані протягом семестру – 80 балів.

Активність на практичних заняттях – 20 балів.

2 семестр

Творчі роботи, виконувані протягом семестру – 40 балів.

Активність на практичних заняттях – 20 балів.

Підсумкова екзаменаційна робота – 40 балів.

Критерії оцінювання поточного контролю

Високий рівень 4 – 5 балів	Відповідь студента характеризується повним, глибоким та змістовним знанням теоретичного та практичного матеріалу з теми, вільним володінням термінами та поняттями дисципліни, що вивчається. Він систематично активно бере участь в обговоренні кожної теми, що вивчається (як на лекційному, так і на семінарському заняттях), його відповіді характеризуються творчим оригінальним підходом та викладом.
Середній рівень 2 – 3 бали	Відповідь студента характеризується повними змістовним знанням теоретичного матеріалу з теми, вільним володінням термінами та поняттями. Але він недостатньо активно бере участь в ході обговорення практичного матеріалу, допускає у висловлюваннях деякі несуттєві неточності, його відповіді не характеризуються творчим оригінальним підходом та викладом.
Низький рівень 1 бал	Відповідь студента характеризується слабким і невпевненим знанням як теоретичного, так практичного матеріалу. Він допускає багато помилок у відповідях на конкретні питання та недостатньо бере участь в обговоренні матеріалу, що вивчається.
Незадовільний рівень 0 балів	У студента дуже слабкий рівень знання теоретичного матеріалу; не приймає участі в обговоренні теоретичного та практичного матеріалу, що вивчається; допускає змістовні помилки у відповідях на конкретні питання викладача з теми заняття.

Критерії оцінювання створеного тексту

Високий рівень 7 – 10 балів	Тему розкрито, здійснено ґрунтовний аналіз усіх аспектів проблеми, матеріал роботи добре структурований, логічно викладений, виявлено авторський стиль.
Середній рівень 4 – 6 балів	Тему розкрито, здійснено загальний аналіз усіх аспектів проблеми, матеріал роботи не завжди добре структурований та логічно викладений, є мовні помилки.
Низький рівень 1 – 3 бали	Виклад не повною мірою відповідає темі, матеріал роботи не структурований належно та викладений не завжди логічно, є численні мовні помилки.
Незадовільний рівень 0 балів	Робота не відповідає вимогам.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

9. Рекомендована література

1. Загнітко А.П. Лінгвістика тексту. Теорія і практикум : наук.-навч. посіб. / А. П. Загнітко. - Донецьк : ДонНУ, 2006. - 289 с.
2. Залевская А.А. Некоторые проблемы теории понимания текста / А. А. Залевская // Вопр. языкознания. - 2002. - № 3. - С. 62 - 73.
3. Лазебник Ю. Спілкування текстом / Ю. Лазебник // Мовознавство. - 1995. - № 1. - С. 78 - 85.
4. Липатова В.Ю. Порождение текста: интроспективный подход / В. Ю. Липатова // Рус. яз. в шк. - 2005. - № 2. - С. 93 - 99.
5. Лосева Л.М. Как строится текст : пособ. для учителя / Л. М. Лосева. - М. : Просвещение, 1980. - 94 с.

Особливості навчання за денною та заочною формами в умовах запровадження карантинних обмежень.

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес за дисципліною «Практикум зі створення тексту» в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженням на факультеті розкладом занять) на платформах Zoom та Google Classroom проводяться семінарські заняття, консультації та контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженням на факультеті розкладом занять) проводяться визначена кількість семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних та протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборonoю відвідування ЗВО здобувачам денної та заочної форм навчання надається можливість (за затвердженням на факультеті розкладом семестрового контролю) скласти екзамен з дисципліни «Практикум зі створення тексту» дистанційно на платформах Zoom та Google Classroom.